

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA
MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI

IQTISODIVOT VA TURIZM FAKULTETI

"TURIZM VA MEHMONXONA XO'JALIGI" KAFEDRASI

5A 610301 – "Turizm (faoliyat turlari bo'yicha)" yo'naliishi
magistratura mutaxassisligi uchun

Malakaviy amaliyot bo'yicha USLUBIY KO`RSATMA

Tuzuvchilar: i.f.n., dotsent Hamroyev H.R.
i.f.n., dotsent Ibragimov N.S. PhD, Nurov Z.S.

Buxoro - 2021

Buxoro Davlat Universiteti, "Turizm va mehmonxonalar xo'jaligi" kafedrası
dörsentti, i.f.n. Ilhomoyev Il.k., i.f.n., dörsent Ilbragimov N.S. Phil., Norov Z.S.
5A610301 – "Turizm (holoynt turlari bo'yicha)" yo'nalishi magistratura

mutaxassisligi magistrandurlari uchun "Malakaviy amaliyot" bo'yicha usubliy
ko'rsatma. B.; BuxDU, 2021 yil. 27 bel.

Kiritish

Mamlakada iqtisodiy islohatlari chuquqshunosha shaxerida servis va xizmat
ko'rsatish tarmoqlarini rivojlantirishga alichka e'tibor qaratilmoqda. Bu xizmat
malakalidagi kadrlarni yetishтиришда davlat siyosati darajasida amalga oshirilmoqda.

1.Umumiy qoidalar.

1.1. Amaliyotning maqsadi.

O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazifasi va
taxdiqlangan nizomga muvofiq oly darg'hida kunduzi shaktda tashbih olgagan
magistrantlar tanlangan mutaxassisliklari bo'yicha malakaviy amaliyotini o'zlashtiri
baholash tartibi, tavsiya etlibadigan adabiyotlar ro'yxati va ilovalar ko'rsatilgan.

Magistrantlar o'z bilim doiralarini yanada kuchaytirish maqsadida o'n issi
joylarida mukammal foyliyat yuritishlari va jarayoni oly darg'hidaqiz nazoraty
bilmlari bilan boyitib borishlari shart.

Malakaviy amaliyotni o'tashidan assosiy maqsad: turizm sektorida sekit
bo'layotgan iqtisodiy o'zgarishlarni bilish, turistik korxonalar fasiyati bilan
yacindan tanishish, amaliy tornondan o'z bilim doiralarini yanada kuchaytirish
maqsadida izlanishlar olib borish, turistik kompaniyalarda ishlash va korxona
fasiyatini yuksaltirish borasidagi amaliy bilmlarni yaxshi o'zlashtirish hamda o'quv
dargohiga qaytgach amaliy jihatdan isbotlab berishlari lozim. Bu maqsadni amalga
oshirish uchun quyidagi vazifalarni bajarish lozim bo'ladi:

*Birinchidan: auditoriyada o'qitiladigan barcha fanlar bo'yicha nazzariy va
amaliy bilmlarini aniq bir turistik korxona yoki tashkilotlarda qo'llash, turizm
sohasida turoperatorlik va mehmonxona majmuvalari mohiyatini, ullarni boshqarish
usullarini o'rganish;

Usubliy ko'rsatma:
*Buxoro Davlat Universiteti "Turizm va mehmonxonalar xo'jaligi" kafedrası
yig'ilishiida muhokama qilingan va tavsiya etilgan (24-soni bayonnomasi, 13-
sevral, 2021 yil).*

moliyaviy –iqitsodiy ko`rsatkichlari bilan tunishish, xo`jalik fuoliyatini tohil qilish, uni takomillashtirish, mehnat jumoasini ijtimoiy rivojlantish borasidagi amaliyotnikmalarini ishlab chiqish va ularni tubiq qilishda qutashish;

*Uchinchidan: malakaviy amaliyotni o`tuyotgan har bir magistrant yakka tartibda berilgan vazifalarni rahbar –amaliyotchi va rahbar –o`qivuchli yordamida hal qilishi kerak;

*To`rtinchidan: amaliyotni o`tash davrida magistrant, qaerda amaliyot bo`lsa, shu turistik korxona yoki firmuning iqitsodiy mexanizmlarini ishlashi, ularning samaradorligi, ishni tashkil qila blish va boshqalarga e'tiborni qaratgan holda ayrim chet el firmalari, chet el elechixonalari bilan ishlash, turistik korxonalarida ishni tashkil qilish, turoperator va turagentlar ishlarini, marketing bo`limini boshqarish va niroyat iqitsodiyotini ham o`rganib, ularning ko`rsatkichlarini tahsil qilishi mumkin va mavjud bo`lgan kamchiliklarni ko`rsatib, uni yaxshilash chora –tadbirlarini belgilashi kerak;

*Beshinchidan: amaliyot davrida magistrant mustaqil ravishda turoperator faoliyatiga mos turistik dasturni ishlab chiqib, uni realizatsiya qilishga erishishi lozini;

*Oltinchidan: amaliyot yakunida har bir magistrant turoperator, turagentlar yoki korxonada o`zlashtirgan tajribasini turizm va mehmonxonalar xo`jaligini tashkil etish va boshqarish yo`nalishlarida tahlil olayotgan magistrantlarga “Master class” usulida dars o`tish orqali namoyon etishlari kerak.

1.2. Amaliyotning muddati va mazmuni

O`quv rejasiga asosan “5A610301-Turizm (faoliyat turlari bo`yicha)”

magistratura mutaxassisligi bo`yicha tahlil olayotgan II kurs magistratining oxirida kafedra tomonidan belgilangan amaliyot rahbariga yozma hisobot berib malakaviy amaliyotni 4-semestrdida otasahadi. Har bir bajarilgan ish bo`yicha hafta boriladi va amaliyot oxirida umumiy hisobot taqdirm etiladi.

Malakaviy amaliyotning har bir haftasi davomida magistrantlar asosan quyidagi masalalar bilan yaqindan tanishadilar:

-malakaviy amaliyot o`tiladigan turoperator, turagent yoki turistik korxonaning ichki tuzilishi va xo`jalik-iqtisadiy fachivatining tahlili yurusidan tavarifloma;

-turoperator yoki turagent tomonidan taklit etilayotgan turistik dasturlar va ko`rsatiladigan xizmatlar klassifikatsiyasi haqida ma`lumat;

- turoperator yoki turagentning mafatlari va xorijiy turistlarga ko`rsatadigan xizmatlari;

- turoperator yoki turagentning moliyaviy-buxgalteriya bolasi;

- turoperator yoki turagentning soliq o`tash tizimining o`ziga xos temomlari;

- turoperator yoki turagentning statistika qo`mitasiga tegishidagan cyclik hisoboti bilan tunishish;

- turoperator yoki turagentlik rahbarining bosqazar uslubi, xodimlarining professional darajasi;

- turoperator yoki turagent yoxud turfirmsining web-sahifasining reytingi va unda ma`lumotlarni joylashtirish ishlari jarayoni;

- mijozlar va hamkorlar bilan tuziladigan shartnoma va ketishuvlar;

- malakaviy amaliyoti hisoboti uchun turli axborotlar va hujjatlarni to`plash, tahlil etish va xulosalash.

Amaliyot hisobotini yozishda turoperator yoki turistik korxonaning xorijiy mamlakatlardagi axborotnomalari, ma`lumotlaridan foydalaniladi, uning amaliyot qismi yoritiladi.

Amaliyotning mazmuni quyidagi javallarda keltirilgan ishlarning mobiyatidan tashkil topadi.

1.3. Malakaviy amaliyotning mazmuni va tarkibi

Malakaviy amaliyot kafedrada belgilangan amaliyot rahbari tomonidan ishlab chiqilgan, kafedra mudiri tasdiqlagan kalendar ish rejasiga asosida amalga oshiriladi. Amaliyot rahbari har bir amaliyotga chiquvchi magistranga va u borayotgan amaliyot obyektiiga individual tarza yondoshishi zarur. Shuningdek,

«Magistrantning kalendar ish rejasi» aniq, maqsadli va natijaga yo'naltirilgan bo'lishi kozim.

Amaliyotning namunaviy mazmuni (Bajariladigan ishlari)	
1.	Turoperator yoki turistik korxonada tayinlangan rahbar va korxona faoliyatini bilan tanishish. (Amaliyot rahbari va amaliyotchi magistrantning huquq va burchlari bilan puxta tanishib chiqish). Turoperator yoki turistik korxonaning (mehmonxona, turistik tashkilot, restoran) boshqaruv tizimini o'rganish.
2.	Turoperator yoki turistik korxonaning bo'limlarini o'rganish va taallil qilish. Bo'limda yuritiladigan hujiatlar bilan tanishish va ularni yuritishni puxta o'rganish. Mavzu bo'yicha topshiriqlarni bajarish.
3.	Turoperatorming turistlarga taklif etayotgan dasturlari bilan tanishish. Ulami tuzish tartibini o'rganish. Mustaqil ravishida turistik dastur tuzib, sayohatni amalga oshirish. Mavzu bo'yicha topshiriqlarni bajarish.
4.	Turoperatorming statistika va soliq qo'mitasiga beradigan oylik hisoboti tartibini hamda estat:0 programmasida ma'lumotlarni joylashirishni o'rganish. Mavzu bo'yicha topshiriqlarni bajarish.
5.	Turoperator va turist hamda turoperator va hamkorlar o'tasida tuziladigan shartnomalari bilan tanishish. Shartnomma tuzish tartibini o'rganish. Mavzu bo'yicha topshiriqlarni bajarish.
6.	Turoperator, turagent yoki mehmonxona veb – sahifasida ma'lumotlarni joylashirish tartibi va dizaynni boyitish ustida ishlash. Mavzu bo'yicha topshiriqlarni bajarish.
7.	Turoperator, turagent tomonidan sayohatning bosqichlarish jarayoni va turistlar taassuroti bilan tanishish. Turistlarga murajaat madaniyati va xat yozish odobini o'rganish (Veb-sahifada amalda ishlashi) mavzu bo'yicha topshiriqlarni bajarish.
8.	Temiryo'l qatnovlari haqida ma'lumotlar olish. Temiryo'l chiptalariga buyurtma berish va ularni sohib olish bosqichlarini o'rganish.
9.	Avtotransport qatnovlari haqida ma'lumotlar olish, avtobus va taksi chiptalariga buyurtma berish va ularni sohib olish bosqichlarini o'rganish.
10.	Havo yo'llari reyslariga oid ma'lumotlarni qidirib topish, band qilish va xarid qilish bosqichlarini o'rganish (mahalliy aviaqatnovlar).
11.	Havo yo'llari reyslariga oid ma'lumotlarni qidirib topish, band qilish va xarid qilish bosqichlarini o'rganish (xalqaro aviaqatnovlar).
12.	Yangi barpo etilgan turizm ob'yektlari bilan tanishish, shartnomma imzolash bosqichlarini o'rganish.
13.	Mehmonxonalarda xona band qilish jarayohlarini o'rganish (roomig list bilan ishlash).
14.	Xulosa va takliflar kiritish. Korxona faoliyatiga tegishli ma'lumotlar asosida amaliyot hisobotini tayyorlash.
15.	Soha faoliyatiga taaliqui me'yoriy hujiatlar bilan tanishish.
16.	Raqobatashish strategiyasini va taktikasini o'rganish.
17.	Xodimlar ish faoliyatini rag'battanxitish tizimlarini o'rganish.

1-Mavzu. Turoperator, turagent yoki turistik korxonaning (mehmonxona, turistik korxona, restoran) boshqaruv tizimini o'rganish. (I-itova)

Nº	Turfirmada bajariladigan topshiriqlar	Mustaqil bajarish uchun topshiriqlar
1.	Turoperatorming tuzilmasini nazariy bilinlar asosida o'rganing.	Turoperator, turagent yoki turfirmanning taskiligi tuzilmasini chizing va bo'limlararo tuzilmasi orasidagi bog'liqlikni ko'satib bereng. Firmanning taskiligi tuzilmasini tahvil qiling va uni takomillashtirish bo'yicha o'z taklifingizni tayyorlang.
2.	Nazariy bilimlarga holda aniq bir bozorga, jumladan tashqi bozorga muvaffaqiyat bilan chiqish mungkinligini o'rganing.	Amaliyot obyekti uchun marketing taddiqotlarining tuzilmasini chizing.
3.	Turoperator, turfirmaning joriy faoliyatini o'rganing.	Turoperator, turagent, turfirmanning joriy xo'jalik faoliyatini iqtisodiy, molivaviy va boshqa jihatlardan tahvil qiling.

2- Mavzu. Turoperator, turagent yoki turistik korxonaning bo'limlarini o'rganish va taallil qilish. Bo'limda yuritiladigan hujiatlar bilan tanishish va ularni yuritishni puxta o'rganish.
Malaka va ko'nikmalarni shakllantirishning asosiy yo'nalsishlari:
Turoperator yoki turistik korxonada mayjud bo'limlar bilan tanishish va faoliyatini o'rganish. Qabul qilish va joylashtiruv xizmati. Mehmonxonada (restoran) joy va nomerlarni bronlashtirish tartibi va ular bilan shug'ullanuvchi bo'imirlar.

Buxoro davlat universiteti

Magistratura hə'li: i -sütteli

Turizm va mehmonxona xo'jaligi kafedrasini boshlig'i A. To'rayevga mudiri vobisi Z. S. Nurov to'magi.

BILDIRISH NOMASI

Iqtisadiyot va turizm fakulteti 5A610301 – Turizm (faoliyat turlari bo'yichay) magistratura mutaxassisligi 2-kurs talabalarini o'quv reja grafigi assosida 1.02.2021 - 12.06.2021 yilgacha (21 hafsatlik) ilmiy analiziointi o'lashiga ruxsat berishingizni so'rayman:

Talabanning familiyasi, ismi, sharifi	Koxona nomi	Amaliyot rahbari
1 Ruziyeva Maxbuba	“Jahongashtha tour service” MChJ	Tadiyeva S.U.
2 Axrorova Nijusar	“Piligrime travel system” MChJ	Navro’z-zoda B.N.
3 Kabilova Nigina	“Magic Bukhara Travel” MChJ	Hamroyev H.R.
4 Norov Bektosh	“Edem Plaza Hotel” MChJ	Ibragimov N.S.
5 Halimova Nigina	“Turizm sohasida kadiflar malakasini oshirish va qayta tayyorlash Buxoro viloyat markazi” unitar korxonasi	Hamroyev H.R.
6 Axmendova Hiloja	“Piligrime travel system” MChJ	Roz'ziyev S.S.
7 Qurbanova Zebiniso	“Authentic Travel” MChJ	Hamroyev H.R.
8 Haifuzov Abdulla	“Miracle Travel” MChJ	Roz'ziyev S.S.
9 Mirova Difuzza	“Salom” xususiy korxonasi	Roz'ziyev S.S.
10 Yoriyeva Farangiz	“Jahongashtha tour service” MChJ	Hamroyev H.R.
11 Yuldashev Kamol	“Miracle Travel” MChJ	Ibragimov N.S.
12 Kiyamova Maxbuba	Buxoro viloyat madaniyat boshqarmasi	Ibragimov N.S.
13 Salimova Sarvinoz	QQ “Buxoro malikasi” MChJ	Ibragimov N.S.
14 Djurayeva Nafisa	“Authentic Travel” MChJ	Tadiyeva S.U.

1: Amaliyotning asosiy qoidalari

- 1.1. Magistrant amaliyotga kelguncha rahbaridan tushuntirish olish va kundalikni to`idrilishi (komandirovka guvohnomasi):
- Ma'lakaviy, ishlab chiqarish amaliyoti bo`yicha shaxsiy topshiriq olishi;
- Amaliyotni o`tash bo`yicha tuzilgan taqvimi rejadan ikki nusxa olishi
magistrat uchun, ikkinchisi korxonaning amaliyot bo`yixa rahbari uchun);
Amaliyot vo`llammasi;

1: Amaliyotning asosiy qoidalari

- Ataityor...
- Yotoqxonoga joylashishi uchun yo'llanma (zurur bo`lgan taqdirda) olish

2. Amaliyotni o'tashning taqvimi rejasi

№	Qilinadigan ishlar mazmuni	Muddati	Bajarilganlik to`g'risidagi hisobot

Turizm va mehmonxona xo'jaligii

kafedrasi mudiri v.b.

Turizm va mehmonxona xo'jaligi
kafedrasida amaliyot bo'yicha mas'ul o'nishuvch

Z.S. Nurowski

Amaliyot rahbarlarining imzosi
OO'Yu dan _____
Korxonadan _____

S. Amalhaga magistranting konone komnidan buholpanish

Konversasi tayangan simulasi dan tayangan imajinasi

Mehr 2021

4. Magistrantning išh bo'yicha knifedradan amaliyot rabbarinining xulosasi;

Kafedradan yuborilgan
amaliyot raihanining
imzasi » _____ 25/21 vi

4. Koadalik yurish va to'ldirish qoidasi

S.J. Analyticni ötäni därtlä kendalik magistrantning asosiy hujjati
küsitlanaadi.

5.2. OO Yu joylashtigan shahardan tashqarida amaliyat o'tayotgan magistrant uchun kundalil komandirovka yuridiqosasi hisoblenadi va magistrantning qancha muddat amaliyoti o'txani bilidiradi.

5.3. Amaniyot davrida magistrant har kuni taqvimli reja bo'yicha kun bo'y
Bajargan ishlariini kundalikka siyoh bilan qisqaicha yozib borishi kerak.

5.4. Mayistratm hafizada bir maria kundalikni tekshirish uchun rahbariga taqdim etishi shari. Rabbar kundalikni tekshirib kamchilikni ko'rsatadi, navbatdag'i topshirigoi beradi hamda mayistrantning faoliyatini nazorat qilayotganligini qayd etadi.

5.5. Amaliyot tugagach magistrantning kundaligi hisobi bilan birga amaliyot rafibarlaridan tekshiriladi va xulosa yozilib imzo chekiladi.

5.6. Magistrant amaliyot tugazach, to'ldirilgan kundalikni hisobot bilan birlgilikda kafedraga topshirishi shart.

Kundalik to'Idirilmasa amaliyot hisobga olinmaydi.

20

7-Story
Historic Hotel

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA
MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI

"Turizm va mehmonxonalar xalqiga" kafedrasi

Kendzgi bo'lim 2-kaus zurah

magistranti _____

makariv y asal'oti be' victa

HISOB OTI

Amaliyotning boshlanishi;

Amaliyotning tugashi:

Amaliyot o'tilgan korxona: _____ **mehr**

Amaliyot o'tilgan korxonadagi rahbar

Universitetdagi ilmiy rahbar: _____

Buxoro – 2021

Бухоро давлат университети
ўқув-методик кенгаш 7-сонли
йиғилишининг кўчирмаси

Бухоро шаҳри

23.02.2021

КУНТАРТИБИ:

4. Турли масалалар.

4.1. Туризм ва меҳмонхона хўжалиги кафедраси доценти, и.ф.н. X.Р.Ҳамроев, и.ф.н. Н.С.Ибрагимов ва и.ф.ф.д. З.С.Нуровларнинг 5А610301-Туризм (фаолият турлари бўйича) магистратура мутахассислиги магистрантлари учун малакавий амалиётни ўташ бўйича тайёрланган услубий кўрсатмани нашрга тавсия этиш.

ЭШИТИЛДИ:

Г.Тоирова (кенгаш котибаси): Туризм ва меҳмонхона хўжалиги кафедраси доценти, и.ф.н. X.Р.Ҳамроев, и.ф.н. Н.С.Ибрагимов ва и.ф.ф.д. З.С.Нуровларнинг 5А610301-Туризм (фаолият турлари бўйича) магистратура мутахассислиги магистрантлари учун малакавий амалиётни ўташ бўйича тайёрланган услубий кўрсатмани нашрга тавсия этиш учун тайёрланганлигини маълум қилди. Ушбу услубий кўрсатма такризчи: и.ф.н., доцент А.Бобоев, и.ф.н. С.Рўзиевлар томонидан ижобий баҳо берилганлигини таъкидлади. Услубий кўрсатма муҳокамаси ҳақидаги Иқтисодиёт ва туризм факультети (2021 йил 23 январь) ва Туризм ва меҳмонхона хўжалиги кафедраси (2021 йил 13 февраль) йиғилиш қарори билан таништириди.

Юқоридагиларни инобатга олиб ўқув-методик кенгаш.

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Туризм ва меҳмонхона хўжалиги кафедраси доценти, и.ф.н. X.Р.Ҳамроев, и.ф.н. Н.С.Ибрагимов ва и.ф.ф.д. З.С.Нуровларнинг 5А610301-Туризм (фаолият турлари бўйича) магистратура мутахассислиги магистрантлари учун малакавий амалиётни ўташ бўйича тайёрланган услубий кўрсатмани нашрга тавсия этилсин.

Ўқув-методик кенгаш раиси
Ўқув-методик кенгаш котибаси

Ўқув-методик кенгаш котибаси

М.И.Даминов
Г.И.Тоирова

Тоирова Г.И.

Кўчирма аслига тўғри